

Poměrová analýza

Poměrová analýza
Interpretace

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNÉ

Finance v podnikání

Požadavky na finanční ukazatele

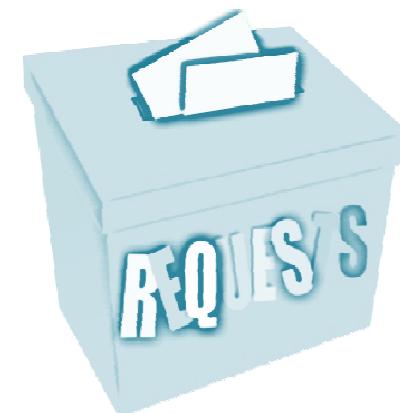
Splňují daný účel

Mají potřebnou
vypovídací schopnost

Finanční
ukazatele

Stabilní pro konkrétní
období

Citlivé na změny v
trendech

Poměrová analýza podle skupin uživatelů

Manažer	Vlastník	Věřitel
likvidita	rentabilita	likvidita
rentabilita	Tržní ukazatele	zadluženost
aktivita	peníze	rentabilita
zadluženost		aktivita

Rady pro práci s přímou analýzou

- Finanční poměry zřídka dávají odpovědi, ale pomáhají klást správné otázky.
- Pro finanční poměry neplatí žádná mezinárodní norma. Trocha přemýšlení a zdravý rozum mají větší cenu než slepá aplikace vzorců.
- Vybírejte si. Různé poměry často říkají totéž.
- K odhadu finanční pozice společnosti potřebujete nějaký referenční bod. Je užitečné porovnávat finanční poměry společnosti s těmito poměry v předcházejících letech a s poměry jiných firem ve stejném oboru.

Likvidita

Pojem **likvidita** se používá ve vztahu:

- **likvidita určité složky majetku** - jde o vyjádření vlastnosti dané složky majetku jak rychle a bez velké ztráty hodnoty se dokáže přeměnit na peněžní hotovost.
- **likvidita podniku** - jde o vyjádření schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky.

Ukazatele likvidity a jejich interpretace

Okamžitá likvidita (L1) =
pohot. peněžní prostředky
/ krátkodobé cizí zdroje

Pohotová likvidita (L2) =
(OA-zásoby)/krátkodobé
cizí zdroje

Běžná likvidita (L3) =
oběžná aktiva/krátkodobé
cizí zdroje

- U doporučovaných hodnot se literatury rozcházejí, ale v zásadě lze říci, že pro:

Čistý pracovní kapitál

- Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv, která je financována **dlouhodobými finančními zdroji** a podnik s ní může **volně** disponovat při realizaci svých záměrů.
- Pracovní kapitál však můžeme také chápat jako část prostředků, které by podniku dovolily v omezeném rozsahu pokračovat v jeho činnosti, pokud by byl nucen splatit převážnou část nebo všechny své krátkodobé závazky – jde tedy o **finanční polštář** pro případ nouze.

Ukazatele rentability

RENTABILITA je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.

Ke zjišťovaní rentability jsou používány v praxi nejvíce tyto ukazatele:

- ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)
- ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE)
- rentabilita odbytu (ROS)
- rentabilita nákladů (ROC)

Obecně je tedy rentabilita vyjadřována poměrem zisku (EAT nebo EBIT) k částce vloženého kapitálu (A, E, S, C apod.)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu - ROA

- Měřením ROA vyjadřujeme celkovou efektivnost firmy, její výdělkovou schopnost, nebo také produkční sílu.

ROA = zisk / celkový vložený kapitál

- Odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány.
- **Finanční struktura** je v tomto případě tedy **irelevantní**, hodnotí se schopnost reprodukce kapitálu.

Rentabilita vlastního kapitálu - ROE

- Měřením ROE vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku.

ROE = zisk po zdanění / vlastní kapitál

- Jde o ukazatel, pomocí kterého mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice.
- Je-li hodnota ukazatele trvale nižší než **výnosnost cenných papírů garantovaných státem**, je podnik fakticky odsouzen k zániku, neboť investoři nebudou do takovéto investice vkládat své prostředky.

Rentabilita tržeb

- Jde o poměry, které v čitateli zahrnují hospodářský výsledek v různých podobách a ve jmenovateli obsahují tržby, opět různým způsobem upravené.

ROS = EAT / tržby

- Tyto ukazatele vyjadřují *schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podniku vyprodukovať efektu na 1 Kč tržeb*. Tomuto ukazatele se v praxi někdy také říká **ziskové rozpětí** a slouží k vyjádření ziskové marže.

Ukazatele zadluženosti

Pojmem **zadluženost** vyjadřujeme skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv a činnosti cizí zdroje. Právě používání cizích zdrojů ovlivňuje výnosnost kapitálu akcionářů a riziko.

Základním ukazatelem zadluženosti je ukazatel nazývaný **ukazatel věřitelského rizika**:

Ukazatel věřitelského rizika = celkové závazky / celková aktiva

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je i finanční riziko.

Ukazatele zadluženosti

Dalším ukazatelem je ukazatel poměru vlastního jmění k celkovým aktivům, což je doplnkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by se měl rovnat 1.

Equity ratio = vlastní kapitál / celková aktiva

Tento ukazatel vyjadřuje proporcii, v níž jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů.

Ukazatele zadluženosti

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$

- Udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky.
- Úrokové krytí ukazuje, jak velký je bezpečnostní polštář pro věřitele.
- Podmínka vysoké úrovně úrokového krytí je logická, neboť podniky, které dosahují vyššího růstu tržeb, jsou schopny v mnohem větším rozsahu využívat cizí kapitál, protože budou schopny platit fixní částku úroku.

Ukazatele zadluženosti

$$\text{Maximální úroková míra} = \frac{\text{finanční náklady}}{(\text{vlastní kapitál} + \text{bankovní úvěry} + \text{obligace})}$$

- Porovnání s ROA
- Platí, že je-li rentabilita vyšší než maximální úroková míra, existují podmínky pro další zadlužování firmy.
- V opačném případě se další zadlužování nedoporučuje z důvodu zvyšování rizika insolventnosti.

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou ukazatele, které bezprostředně souvisí s ukazateli **rentability**. Jde o ukazatele relativní vázanosti kapitálu v jednotlivých formách aktiv. Někdy bývají tyto ukazatele nazývány jako ukazatele rychlosti nebo doby obratu.

Obratovost pohledávek = tržby / pohledávky

Obrátka pohledávek = $365 / \text{obratovost pohledávek (ve dnech)}$

Obratovost závazků = tržby / závazky

Obrátka závazků = $365 / \text{obratovost závazků (ve dnech)}$

Doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby vznikl dodavatelský úvěr (bez poplatků možnost využít prostředky z obchodně úvěrových vztahů)

Vypovídací schopnost poměrových ukazatelů

- Je téměř vyloučené, aby podnik byl mimořádně dobrý ve všech ukazatelích. Nejčastěji se různým způsobem kombinují dobré a horší výsledky v různých oblastech.
- Určitá hodnota ukazatele nic nevypovídá o tom, zda je situace v podniku v dané chvíli dobrá nebo ne.
- Je otázkou, zda má smysl počítat všechny poměrové ukazatele také pro velké firmy.
- Poměrové ukazatele lze účelově vylepšovat.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNÉ

Děkuji za pozornost

The image features a large, stylized blue cross shape composed of numerous smaller words in different languages. The words are arranged to form the outline of the cross. The most prominent words within the shape are 'GRACIAS' at the top left, 'THANK' at the top right, 'YOU' in the center, and 'BOLZIN MERCI' at the bottom right. Other visible words include 'ARIGATO', 'SHUKURIA', 'TASHAKKURATU', 'YAOHANELEYA', 'SUKSAMA', 'GEIMER', 'MEHRDANH', 'PULSES', 'BÝYAN', 'SHUKRIA', and 'JUSPAVAR'. The background is white, and the overall design is clean and modern.